

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Тези доповідей
X Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених і студентів

21 квітня 2016 року

Київ 2016

УДК 504(043.2)

Екологічна безпека держави: тези доповідей X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених і студентів. м. Київ, 21 квітня 2016 р., Національний авіаційний університет / редкол. О. І. Запорожець та ін. – К. : НАУ, 2016. – 262 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції з широкого кола питань, пов'язаних із проблемами забезпечення екологічної безпеки держави.

УДК 504(043.2)

Экологическая безопасность государства: тезисы докладов X Всеукраинской научно-практической конференции молодых ученых и студентов. г. Киев, 21 апреля 2016 г., Национальный авиационный университет / редкол. А. И. Запорожец и др. – К. : НАУ, 2016. – 262 с.

Сборник содержит тезисы докладов участников Всеукраинской научно-практической конференции по широкому кругу вопросов, связанных с проблемами обеспечения экологической безопасности государства.

УДК 504(043.2)

State Environmental Safety: abstracts of IX Ukrainian Scientific and Practical Conference of Young Scientists and Students. Kyiv, April 21 2016, National Aviation University / editorial board O. I. Zaporozhets et al. – K. : NAU, 2016. – 262 p.

The book contains abstracts of Ukrainian Scientific and Practical Conference participants on a wide range of issues related to problems of state environmental safety.

Редакційна колегія: *О. І. Запорожець*, д-р техн. наук, проф., (головний редактор); *С. В. Бойченко*, д-р техн. наук, проф., (заступник головного редактора); *Я. І. Мовчан*, д-р біол. наук, проф., (заступник головного редактора); *О. В. Сидоров*, канд. техн. наук, (відповідальний секретар); *О. Г. Кондакова* (відповідальний секретар)

© Національний авіаційний університет, 2016

УДК 628.511

М. М. Зацеркляний, к.т.н., доцент,

Д. І. Шостік, аспірант

Одеська національна академія харчових технологій, Одеса

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПРИ ПОВОДЖЕННІ З ВІДХОДАМИ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ХЛІБОПРОДУКТІВ

Питання поводження з відходами підприємств галузі хлібопродуктів актуальні і потребують ретельного вивчення та вирішення. Численні відходи зернопереробних виробництв є потенційною вторинною сировиною. У даний час основна частина вторинної сировини, що утворюється у харчовій і переробній промисловості (близько 70%), надходить у сільське господарство у натуральному вигляді, а понад 15 % не використовується взагалі і є джерелом забруднення навколишнього середовища.

Зернопереробна галузь є однією з головних ланок, що поєднує інтереси виробників зерна та споживачів. Результатом недосконалості технологічних схем і об'єктивним показником науково-технічного рівня таких підприємств є відходоємність, тобто кількість сировини, що не використана для виробництва вторинної продукції і спрямована у відходи.

Відходи або так звані вторинні матеріальні ресурси, - це як правило, напівфабрикат, тобто результат незавершеного, не доведеного до кінця виробництва, або продукт, для якого не існує на сьогоднішній день раціональна область економічно прийнятної використання.

Характерною особливістю хлібоприймальних і зернопереробних підприємств, є те, що внаслідок господарської діяльності на них утворюються тверді, рідкі і газоподібні виробничі відход і це необхідно враховувати при вирішенні порядку і методів поводження з ними.

Головним напрямком при переробі зернопродуктів є удосконалення існуючих та впровадженні нових «екологічно чистих» технологій переробки відходів, у тому числі при виготовленні продуктів харчування підвищеної біологічної цінності на основі зернопродуктів та їх похідних.

Проведений нами аналіз твердих, рідких і пилоподібних виробничих відходів хлібоприймальних і зернопереробних підприємств показав, що до їх складу входять білки, жири, вуглеводи, мінеральні речовини та клітковина яка є цінним джерелом харчових волокон. Ці відходи можна використовувати як додатковий, екологічно-чистий сировинний ресурс.

Метою нашої роботи було розроблення та удосконалення технології комплексного використання відходів, що утворюються при підготовці зерна до переробки і при їх переробці у готову продукцію. Для реалізації цієї мети були поставлені і вирішені наступні завдання:

- розроблено обладнання, способи, технологічні схеми і режими одержання продуктів із відходів зазначених видів;

- вивчені властивості отриманих продуктів і підготовлені рекомендації щодо цільового їх використання;

- оцінено екологічний та економічний ефекти від використання запропонованих технологій.

На підставі проведених досліджень, пов'язаних з методами поводження з відходами зернопереробних підприємств, запропоновано використовувати відходи в якості матеріалу при підготовці субстрату для вирощування грибів. При цьому вирішуються не тільки економічні, а і екологічні проблеми які виникають на зернопереробних підприємствах.

Аспіраційні відходи, що утворюються у розмельному відділенні млина і уловлюються матерчатими фільтрами можуть бути використані як поліпшувач якості борошна вищих сортів, оскільки у своєму складі вони мають великий вміст білкових часточок [1].

Одним із мало використовуваних видів відходів зернопереробних підприємств є аспіраційний пил. На його долю приходить до 13% від загальної кількості відходів виробництва.

Пил зернопереробних підприємств утворюється на стадіях підготовки зерна до переробки (приймання, транспортування, розміщення зерна по силосах, попередня очистка зерна від домішок, очистка зерна на сепараторах, на тріерах тощо).

Перспективним напрямком переробки аспіраційного пилу зернопереробних підприємств є гідроліз – процес перетворення полісахаридів у прості сахари. Гідролізму розпаду піддаються усі органічні компоненти пилу (вуглеводи, жири, білки), що дозволяє перевести їх у вторинні матеріальні ресурси у вигляді біомаси дріжджів.

Установлено [3], що дріжджова мікрофлора розвивається краще на поверхні поживного середовища. Тому, оскільки дріжджові мікроорганізми відносяться до аеробів, бажано процес здійснювати з використанням аераційних систем. Вихід біомаси залежить від складу аспіраційного пилу. При оптимальних параметрах ведення процесу, максимальний вихід біомаси настає після 20 – 24 годин перебування відходів у біореакторі.

Подальші розробки стосовно комплексного поводження з виробничими відходами підприємств галузі хлібопродуктів, дозволять забезпечити збільшення кількості корисних продуктів і зменшення впливу підприємств на стан довкілля.

Список використаної літератури

1. Айзикович Л.Е. Физико-химические основы производства муки [Текст] /Л.Е. Айзикович. – М.: Колос, 1975. – 239 с.
2. Закон України «Про відходи» від 5 березня 1998 р. № 1871 – ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. – № 27. – С. 198 (із змінами).
3. Карпова Г.В., Зайнутдинов Р.Р. Переработка аспирационных отходов зерноперерабатывающих предприятий в кормовые дрожжи // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2008. – №7. – С. 76 – 79.

- Л. Е. Кондрашова**, студент, **Я. В. Радовенчик**, к.т.н.
*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут», Київ*
**ЗНИЖЕННЯ ВМІСТУ ЗАЛІЗА В ВОДІ ЗА ДОПОМОГОЮ КАПЛЯРНИХ
МАТЕРІАЛІВ** 78
- Ю. В. Майовецька**, студент
Національний технічний університет України «КПІ», м.Київ
В. С. Чирков, м.н.с.
ДУ Інститут громадського здоров'я ім.О.М. Марзєєва НАМНУ
**ДОСЛІДЖЕННЯ ВМІСТУ ¹⁴C НАВКОЛО ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНИХ
ОБ'ЄКТІВ ТА ПОБЛИЗУ АВТОМАГІСТРАЛЕЙ м.КИЇВ** 79
Науковий керівник – Я. В. Радовенчик, ст. викл.
- Т. М. Яцишин**, к.т.н., доц., **О. О. Рейті**, молодий вчений, маркетолог
Івано-Франківський технічний університет нафти і газу, Івано-Франківськ
**ПРИРОДООХОРОННІ ТЕХНОЛОГІЇ НАФТОГАЗОВОГО
КОМПЛЕКСУ** 81
- К. А. Закарян**, студент, **Я. О. Великий**, студент
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», Харків
**ПРОГНОЗУВАННЯ НАСЛІДКІВ АВАРІЙ НА ЗАПОРІЗЬКІЙ АЕС З
ВИКОРИСТАННЯМ ПРОГРАМНОГО ПРОДУКТУ** 83
Науковий керівник – В. Л. Клеєвка, ст. викл.
- М. М. Зацеркляний**, к.т.н., доц., **Е.С. Стойловська**, магістр
Одеська національна академія харчових технологій, Одеса
**ВІДХОДИ І ВИРОБНИЧИЙ ПИЛ – ГОЛОВНА ЕКОЛОГІЧНА НЕБЕЗПЕКА
ХЛБОПРИЙМАЛЬНИХ І ЗЕРНОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ** 84
- М. М. Зацеркляний**, к.т.н., доц., **Д. І. Шостік**, аспірант
Одеська національна академія харчових технологій, Одеса
**ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПРИ ПОВОДЖЕННІ З ВІДХОДАМИ
ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ХЛБОПРОДУКТІВ** 86
- О. П. Хохотва**, к.т.н., **О. О. Томін**, студент
Національний технічний університет України «КПІ», Київ
СОРБЦІЯ ІОНІВ МІДІ КОМПОЗИЦІЙНИМ СОРБЕНТОМ 88
- Л. М. Старинець**, студент, **Л. М. Мельник**, студент
Національний транспортний університет, Київ
**ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ЛАМП ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ
ДОВКІЛЛЯ** 90
Науковий керівник – В. О. Хрутьба, д.т.н., проф.